

Byla C-512/03

J. E. J. Blanckaert

prieš

Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen

(Gerechtshof te 's-Hertogenbosch prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Tiesioginiai mokesčiai – Pajamų iš santaupų ir investicijų mokestis – Sutartis dėl apmokestinimo – Mokesčio sumažinimas, taikomas tik pagal nacionalinį socialinio draudimo sistemą apdraustiems asmenims“

Generalinis advokatas C. Stix-Hackl išvada, pateikta 2005 m. gegužės 12 d. I-0000

2005 m. rugsėjo 8 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas I-0000

Sprendimo santrauka

Laisvas kapitalo judėjimas — Apribojimai — Pajamų iš santaupų ir investicijų mokestis — Nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo taikomas tik pagal nacionalinį socialinio draudimo sistemą apdraustiems nacionaliniams mokesčių mokėtojams — Leistinumas

(EB 56 ir 58 straipsniai)

EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip: jie nedraudžia valstybės narės teisės aktais, pagal kuriuos užsienio mokesčių mokėtojas, neapdraustas pagal tos valstybės narės socialinio draudimo sistemą ir joje gaunantis apmokestinamąjį pajamų tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors nacionalinis mokesčių mokėtojas, apdraustas pagal jos socialinio draudimo sistemą, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, turi teisę tokį sumažinimą, net jei gauna tik tokio paties pobūdžio apmokestinamąjį pajamų ir nemoka socialinio draudimo mokėto.

Iš tiesų, nors tokie teisės aktai gali trukdyti laisvam kapitalo judėjimui, nes nepalankesnė mokesčių sistema, taikoma užsienio gyventojams, gali sulaikyti juos nuo pajamas iš santaupų ir investicijų teikiančio investavimo šioje valstybėje narėje, vis dėlto, atsižvelgiant į EB 58 straipsnio 1 dalies a punktą, juos galima pateisinti objektyviai skirtinga apdraustojo pagal nacionalinį socialinio draudimo sistemą ir neapdraustojo pagal šią sistemą padėtimi.

Kadangi Bendrijos teisė neriboja valstybių narių kompetencijos nustatyti savo socialinės apsaugos sistemas, nesant Bendrijos lygmeniu suderintų teisės normų, atitinkama valstybė narė pati savo teisės aktais apibrėžia apdraustų asmenų grupę ir apdraustąjį pagal nacionalinį socialinio draudimo sistemą mokėtiną mokėto dydį bei atitinkamą jį sumažinimą. Be to, pagal šią vidaus sistemą teisė mokesčio sumažinimą suteikiama tik jas mokantiems asmenims, t. y. apdraustiesiems pagal šią sistemą.

(žr. 39, 49–51 punktus ir rezoliucin? dal?)

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija)

SPRENDIMAS

2005 m. rugs?jo 8 d.(*)

„Tiesioginiai mokes?iai – Pajam? iš santaup? ir investicij? mokestis – Sutartis d?l apmokestinimo – Mokes?io sumažinimas, taikomas tik pagal nacionalin? socialinio draudimo sistem? apdraustiems asmenims“

Byloje C?512/03

d?l *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Nyderlandai) 2003 m. gruodžio 4 d. sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2003 m. gruodžio 8 d., pagal EB 234 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

J. E. J. Blanckaert

prieš

Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/Ondernemingen buitenland te Heerlen,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kur? sudaro pirmosios kolegijos pirmininko pareigas einantis ketvirtosios kolegijos pirmininkas K. Lenaerts (praneš?jas), teis?jai N. Colneric, K. Schiemann, E. Juhász ir M. Ileši?,

generalin? advokat? C. Stix-Hackl,

pos?džio sekretor? L. Hewlett, vyriausioji administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2005 m. kovo 17 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s rašytines pastabas, pateiktas:

- J. E. J. Blanckaert, atstovaujamo *adviseur* P. J. de Graaf,
- Nyderland? vyriausyb?s, atstovaujamos H. G. Sevenster ir C. ten Dam,
- Vokietijos vyriausyb?s, atstovaujamos A. Tiemann ir W.?D. Plessing,
- Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir A. Weimar,

susipažin?s su 2005 m. geguž?s 12 d. pos?dyje pateikta generalin?s advokat?s išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymu priimti prejudicinį sprendimą pateiktas klausimas, ar Bendrijos teisė draudžia nacionalinės teisės normą, numatančią, kad tik pagal nacionalinio socialinio draudimo sistemą apdraustiems asmenims taikomas mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo, jei pagal minėtą sistemą mokamą mokesčio sumažinimas negali visiškai padengti mokėtino socialinio draudimo mokesčio.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant bylą *J. E. J. Blanckaert prieš Inspecteur van de Belastingdienst/Particulieren/ Ondernemingen buitenland te Heerlen* dėl pastarojo atsisakymo jam taikyti mokesčio sumažinimą dėl socialinio draudimo.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisė

3 EB 56 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Pagal šiame skyriuje išdėstytas nuostatas uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai.“

4 EB 58 straipsnio 1 dalis numato:

„56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybių narių teisės:

a) taikyti atitinkamas savo mokesčių įstatymų nuostatas, pagal kurias skiriami mokesčiai mokėjimams dėl į skirtingos padėties gyvenamosios vietos arba kapitalo investavimo vietos atžvilgiu;

b) imtis visų reikalingų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nacionalinių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimams, ypač apmokestinimo <...> srityje <...>“

5 EB 58 straipsnio 3 dalis nurodo:

„1 ir 2 dalyse nurodytos priemonės ir tvarka neturi sudaryti laisvo kapitalo judėjimo ir mokėjimų, kaip nustatyta 56 straipsnyje, savavališko diskriminavimo ar užslėpto apribojimo.“

6 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu Nr. 1606/98 (OL L 209, p. 1. toliau – Reglamentas Nr. 1408/71) 13 straipsnio 1 dalis nurodo, kad pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ir savarankiškai dirbantiems asmenims taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai.

7 Pagal minėto reglamento 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktus valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį arba savarankiškai dirbančiam asmeniui taikomi šios valstybės narės teisės aktai, net jei jis gyvena kitoje valstybėje narėje.

Nacionalinė teisė

Teisės normos, susijusios su socialiniu draudimu

8 Pagrindiniuose byloje nagrinėjamas socialinis draudimas reglamentuojamas Senatvės draudimo įstatymo (Algemene Ouderdomswet), Bendrojo našlių ir našlaičių draudimo įstatymo (Algemene Nabestaandenwet) ir Specialiojo medicinos išlaidų draudimo įstatymo (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Pagal šiuos trijų socialinio draudimo įstatymų nuostatas apdrausti

asmenys yra Nyderlandų gyventojai ir užsienyje gyvenantys asmenys, kuriems taikomas pajamų mokestis, susijęs su jų darbu pagal darbo sutartį šioje valstybėje narėje.

9 1998 m. gruodžio 24 d. Nutarimo dėl socialiniu draudimu apdraustų asmenų kategorijos išplėtimo ir susiaurinimo (Besluit uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen) 12 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad Nyderlandų gyventojai, dirbantys kitoje valstybėje narėje, yra apdrausti pagal pastarosios valstybės socialinio draudimo sistemą.

10 Pagal Socialinio draudimo finansavimo įstatymo (Wet financiering volksverzekeringen, toliau – WFV) 6 straipsnį apdraustas asmuo turi mokėti socialinio draudimo įmokas.

11 WFV 8 straipsnis nurodo, kad įmokų dydis apskaičiuojamas pagal apdrausto asmens apmokestinamąsias pajamas iš darbo santykių ir būsto nuosavybės. Mokėtinos įmokos atitinka šios pajamų procentinę dalį. Pagal šio įstatymo 10 straipsnį taip apskaičiuota suma sumažinama, sumažinant įvairias šio sprendimo 8 punkto pirmame sakinyje nurodytas socialinio draudimo įmokas (toliau – socialinio draudimo įmokų sumažinimas).

Mokesčių teisės normos

12 Pagal 2001 m. pajamų mokesčio įstatymo 2.1 straipsnio pirmąjį pastraipį (Wet op de inkomstenbelasting 2001, toliau – IB įstatymas) pajamų mokesčiu apmokestinami fiziniai asmenys, kurie gyvena Nyderlanduose (nacionaliniai mokesčių mokėtojai) arba šioje valstybėje narėje negyvena, tačiau joje gauna pajamų (užsienio mokesčių mokėtojai).

13 IB įstatymo 2.3 straipsnis numato, kad pajamų mokesčiu apmokestinamos šios per kalendorinius metus gautos pajamos:

- a) iš darbo santykių ir būsto nuosavybės gautos apmokestinamosios pajamos;
- b) iš pagrindinio akcijų paketo gautos apmokestinamosios pajamos;
- c) iš santaupų ir investicijų gautos apmokestinamosios pajamos.

14 Pagal IB įstatymo 5.2 straipsnį nustatyta, kad pajamos iš santaupų ir investicijų sudaro 4 % vidutinės kapitalo vertės, atskaičius siskolinimus kalendoriniame metais pradžioje ir pabaigoje, jeigu ši vidutinė vertė viršija neapmokestinamąjį kapitalo dalį. Nagrinėjamu laikotarpiu ji buvo 17 600 EUR; ši neapmokestinamoji kapitalo dalis nustatyta siekiant atleisti nuo mokesčio nedideles santaupas turinčių asmenų pajamas iš santaupų ir investicijų.

15 Pajamų mokestis ir socialinio draudimo įmokas renka Nyderlandų mokesčių tarnybos.

16 Nacionaliniai mokesčių mokėtojai turi teisę neapmokestinamąjį kapitalo dalį ir įvairių pajamų mokesčių sumažinimą. Jei jie apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą, jie taip pat gali reikalauti sumažinti socialinio draudimo įmokas.

17 IB įstatymo 2.7 straipsnio 2 dalis nurodo, kad jei mokesčių mokėtojas turi mokėti socialinio draudimo įmokas ir šios įmokų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtiną įmoką, pajamų mokesčio suma sumažinama šia neužskaitoma suma. Socialinio draudimo įmokų sumažinimas taip pat gali būti pakeistas į mokesčio sumažinimą.

18 Užsienio mokesčių mokėtojai neturi teisės nei neapmokestinamąjį kapitalo dalį, nei pajamų mokesčio sumažinimą. Jie turi teisę socialinio draudimo įmokų sumažinimą, tik jei jie apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą.

19 Užsienio mokesčių mokėtojai, Nyderlanduose gaunantys pajamų tik iš santaupų ir investicijų, nėra apdrausti pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir, kitaip nei tokie pajamų gaunantys nacionaliniai mokesčių mokėtojai, neturi teisės mokėsio sumažinimui dėl socialinio draudimo.

20 Pagal IB 1990 m. statymo 2.5 straipsnį užsienio mokesčių mokėtojai gali pasirinkti būti priskirti prie nacionalinių mokesčių mokėtojų. Pasirinkę šią galimybę, pirma, šie mokesčių mokėtojai įgyja teisę neapmokestinamąjį kapitalo dalį ir pajamų mokesčio sumažinimą, tačiau bet kokių atvejų jie neturi teisės mokėsio sumažinimui dėl socialinio draudimo, jei Nyderlanduose gauna pajamų tik iš santaupų ir investicijų, ir, antra, Nyderlanduose apmokestinamos visos jų pajamos, gautos bet kurioje pasaulio valstybėje.

Sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo

21 1970 m. spalio 19 d. Belgijos Karalystės vyriausybės ir Nyderlandų Karalystės vyriausybės sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo (*Tractatenblad* 1970, p. 192) 25 straipsnio 3 dalis bendrais bruožais numato, kad „fiziniai asmenys, gyvenantys vienoje iš šių valstybių, kitoje valstybėje turi teisę individualias atskaitas, neapmokestinamas sumas ir sumažinimus, kuriuos ši valstybė taiko savo gyventojams dėl tam tikros jų asmeninų padėties arba finansinių naštos“.

22 2002 m. vasario 21 d. Finansų valstybės sekretoriaus nutarime paaiškinama, kad apskaičiuojant užsienio mokesčių mokėtojų, gyvenančių Belgijoje, pajamų mokestį, mokėtiną už iš investicijų ir santaupų gaunamas pajamas, atsižvelgiama į neapmokestinamąjį kapitalo dydį ir pajamų mokesčio sumažinimą. Tačiau mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo šiems mokesčių mokėtojams neužtikrinamas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

23 J. E. J. Blanckaert yra Belgijoje gyvenantis Belgijos pilietis. Jis su žmona yra vasarnamio Nyderlanduose savininkai. Šis vasarnamis jam teikia pajamų iš santaupų ir investicijų IB 1990 m. statymo 2.3 straipsnio prasme.

24 J. E. J. Blanckaert Nyderlanduose gauna mažiau nei 90 % pajamų. Apmokestinamąjį pajamų jis gauna tik iš vasarnamio. Jis nepasirinko būti priskirtas prie nacionalinių mokesčių mokėtojų pagal IB 1990 m. statymo 2.5 straipsnį.

25 Jis neapdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir todėl neturi Nyderlanduose mokėti socialinio draudimo įmokų.

26 Nyderlandų finansų institucijos apmokestino J. E. J. Blanckaert 2001 m. iš santaupų ir investicijų gautas apmokestinamąsias pajamas. Remiantis 1970 m. spalio 19 d. sutarties dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo nuostatomis, jo mokestis buvo apskaičiuotas atsižvelgiant į neapmokestinamąjį kapitalo dalį ir pajamų mokesčio sumažinimą. Tačiau joks mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo jam netaikytas.

27 J. E. J. Blanckaert pateikė atsakovui pagrindinę bylą protestuodamas už 2001 metus nustatytą mokesčio. Protestas buvo atmestas, J. E. J. Blanckaert apskundė šį sprendimą *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch*.

28 Manydamas, kad EB sutartis ir Teisingumo Teismo praktika nepateikia aiškaus atsakymo į jo nagrinėjamoje byloje kylančius klausimus, *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar kitoje valstybėje narėje nuolat gyvenantis užsienio mokesčių mokėtojas, Nyderlanduose

gaunantis pajam? tik iš santaup? ir investicij? ir negaunantis pajam? iš darbo santyki?, tod?l neprivariantis mok?ti Nyderland? socialinio draudimo ?mok? ir j? nemokantis, apskai?iuojant jo apmokestinam?sias pajamas iš santaup? ir investicij?, pagal EB teis?s normas turi teis? Nyderlanduose ? mokes?io sumažinim? d?l socialinio draudimo (mokes?io sumažinim? d?l bendrojo senatv?s draudimo, d?l našli? ir našlai?i? draudimo ir d?l bendrojo speciali? medicinos išlaid? draudimo), jei nacionalinis mokes?i? mok?tojas, apskai?iuojant jo apmokestinam?sias pajamas iš santaup? ir investicij?, turi teis? ? š? mokes?io sumažinim?, nes jis apdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? ir privalo mok?ti šio socialinio draudimo ?mokas, net jei j? nemoka, nes Nyderlanduose pajam? gauna tik iš santaup? ir investicij? ir negauna pajam? iš darbo santyki??

2. Ar atsakant ? pirm?j? klausim? svarbu, kad užsienio mokes?i? mok?tojas Nyderlanduose gauna mažiau nei 90 % šeimos pajam?? Konkre?iau kalbant:

– Ar *Schumacker* testas (1995 m. vasario 14 d. Sprendimas *Schumacker*, C?279/93, Rink. p. I?225) valstyb?s gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims taikomas tik subjektyviais arba individualiais mokes?i? klausimais, pavyzdžiui, d?l teis?s ? individuali? arba šeimos išlaid? užskait?, ar ir objektyviais arba neindividualiais mokes?i? klausimais, pavyzdžiui, d?l mokes?io tarifo?

– Ar valstyb?s nar?s, spr?sdomos, ar užsienyje gyvenan?ius asmenis priskirti prie gyventoj?, gali taikyti kiekyb?s taisykl? (pavyzdžiui, 90 % taisykl?), nors ši taisykl? neužtikrina, kad bus išvengta bet kokio diskriminavimo?

3. Ar IB ?statymo 2.5 straipsnyje numatyta teis? pasirinkti yra veiksminga proced?rin? priemon?, užtikrinanti ieškovui galimyb? pasinaudoti savo EB sutartimi garantuojamomis teis?mis ir leidžianti išvengti bet kokios formos diskriminacijos?

Jei taip, ar tai pakankama priemon? ir šiuo atveju, kai ieškovas gauna pajam? tik iš santaup? ir investicij?, nors <...> ieškovas negali pasinaudoti teise pasirinkti?“

D?l prejudicini? klausim?

29 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo klausimuose nenurodyta jokia konkre?i Bendrijos teis?s nuostata. Juose pateikiama bendrojo pob?džio nuoroda ? „Bendrijos teis?“ ir „EB sutartimi garantuojamas teises“.

30 Vis d?lto iš ši? klausim? ir sprendimo, kuriuo prašoma priimti prejudicin? sprendim?, motyvuojamosios dalies formuluot?s aišku, kad prašoma išaiškinti EB 56 ir 58 straipsnius. Iš ties? min?to sprendimo motyvuojamojoje dalyje prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad pagal šias nuostatas „uždraudžiami visi kapitalo jud?jimo tarp valstybi? nari? apribojimai ir visi diskriminaciniai apribojimai“. Šis teismas nurodo, kad ieškovo pagrindin?je byloje investicijos ? nuosavyb? gali b?ti priskirtos ši? nuostat? taikymo sri?iai.

D?l pirmojo klausimo

31 Pirmuoju klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip, kad jie draudžia pagrindin?je byloje nagrin?jam? nacionalin?s teis?s norm?, pagal kuri? Belgijoje gyvenantis asmuo, neapdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? ir Nyderlanduose gaunantis apmokestinam?j? pajam? tik iš santaup? ir investicij?, neturi teis?s ? mokes?io sumažinim? d?l socialinio draudimo, nors Nyderlanduose gyvenantis asmuo, apdraustas pagal šios valstyb?s socialinio draudimo sistem? ir gaunantis tokio paties pob?džio apmokestinam?j? pajam?, turi teis? ? tok? mokes?io sumažinim?,

nors negauna pajam? iš darbo santyki? ir b?sto nuosavyb?s ir tod?l nemoka socialinio draudimo ?mok?.

32 J. E. J. Blanckaert tvirtina, kad nagrin?jama teis?s norma lemia nepateisinamai skirting? nuostat? taikym? Nyderland? gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims. Iš ties? Nyderland? gyventojai, gaunan?io apmokestinam?j? pajam? tik iš santaup? ir investicij? ir nemokan?io socialinio draudimo ?mok?, pad?tis yra panaši ? užsienyje gyvenan?io asmens, kuris Nyderlanduose irgi gauna tik apmokestinam?j? pajam? iš santaup? ir investicij? ir kuris taip pat nemoka Nyderland? socialinio draudimo ?mok?.

33 Vokietijos ir Nyderland? vyriausyb?s bei Komisija tvirtina, kad mokes?io sumažinim?, kuriuo naudojasi gyventojai, reglamentuoja socialin?s apsaugos teis?. Jos nurodo, kad užsienio mokes?io mok?tojo, gaunan?io pajam? tik iš santaup? ir investicij?, kuris, kaip J. E. J. Blanckaert, neapdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? ir tod?l neprivalo mok?ti šio draudimo ?mok?, pad?tis objektyviai skiriasi nuo tokio paties pob?džio pajam? gaunan?io nacionalinio mokes?io mok?tojo, kuris apdraustas pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? ir tod?l iš esm?s turi mok?ti šias ?mokas, pad?ties. Šis pad?ties skirtumas pateisina skirting? ši? dviej? kategorij? mokes?io mok?toj? vertinim?.

34 Šiuo aspektu primintina, kad Belgijoje gyvenantis J. E. J. Blanckaert investavo ? nekilnojam?j? turt? Nyderlanduose. Pagal IB ?statymo 2.3 ir 5.2 straipsnius investicija jam teikia faktin? pajam?, kurios yra Nyderlanduose apmokestinamosios pajamos iš santaup? ir investicij?.

35 Iš nusistov?jusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad kapitalo jud?jimas EB 56 straipsnio prasme apima užsienyje gyvenan?i? asmen? investicijas ? nekilnojam?j? turt? valstyb?s nar?s teritorijoje. (žr. 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Trummer ir Mayer*, C?222/97, Rink. p. I?1661, 21 punkt?; 2001 m. sausio 11 d. Sprendimo *Stefan*, C?464/98, Rink. p. I?173, 5 punkt? ir 2002 m. kovo 5 d. Sprendimo *Reisch ir kt.* C?515/99, C?519/99–C?524/99 ir C?526/99–C?540/99, Rink. p. I?2157, 30 punkt?).

36 Tod?l reik?t? nustatyti, ar pagrindin?je byloje nagrin?jama teis?s norma riboja kapitalo jud?jim? tarp valstybi? nari?, ribodama kitoje valstyb?je nar?je gyvenan?i? asmen?, norin?i? investuoti ? nekilnojam?j? turt? Nyderlanduose, teises.

37 Pagal IB ?statymo 2.7 straipsnio 2 dal? socialinio draudimo ?mok? sumažinimas, kuris tam tikrais atvejais atskaitomas iš už atitinkamais metais gautas pajamas, ?skaitant pajamas iš investicij? ? nekilnojam?j? turt?, mok?tino mokes?io, gali b?ti taikomas tik pagal Nyderland? socialinio draudimo sistem? apdraustiems mokes?io mok?tojams.

38 Nyderland? teis?s aktuose pasirinktas apdraudimo kriterijus daugeliu atvej? palankesnis šios valstyb?s nar?s gyventojams. Iš ties? dauguma neapdraust? pagal ši? sistem? asmen? yra užsienyje gyvenantys asmenys.

39 Nepalankesn? mokes?io sistema, taikoma užsienyje gyvenantiems asmenims, gali sulaukyti juos nuo investavimo ? nekilnojam?j? turt? Nyderlanduose. Taigi min?ta teis?s norma gali trukdyti laisvam kapitalo jud?jimui.

40 Vis d?lto reikia išnagrinti, ar toks laisvo kapitalo jud?jimo apribojimas gali b?ti pateisinamas pagal sutarties nuostatas.

41 Šiuo aspektu svarbu priminti, kad pagal EB 58 straipsnio 1 dalies a papunkt? „56 straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybi? nari? teis?s <...> taikyti atitinkamas savo mokes?io ?statym? nuostatas, pagal kurias skiriami mokes?io mok?tojai d?l j? skirtingos pad?ties gyvenamosios

vietos <...>“.

42 Taigi reikia skirti EB 58 straipsnio 1 dalies a punktu leidžiamą skirtingą nuostatą taikymą nuo šio straipsnio 3 dalimi draudžiamo savavališko diskriminavimo. Iš Teisingumo Teismo praktikos aišku, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata gali būti suderinama su laisvo kapitalo judėjimo reglamentuojančiomis sutarties nuostatomis, jeigu skirtingos nuostatos taikomos dėl objektyviai skirtingos padėties arba jų taikymą pateisina svarbesnis viešasis interesas (2000 m. birželio 6 d. Sprendimo *Verkooijen*, C-35/98, Rink. p. I-4071, 43 punktas ir 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C-319/02, Rink. p. I-7477, 28 ir 29 punktai).

43 Taigi kyla klausimas, ar mokesčio sumažinimo dėl socialinio draudimo taikymo atžvilgiu užsienyje gyvenančio asmens, pavyzdžiui, J. E. J. Blanckaert, ir Nyderlandų gyventojo, kuris, kaip ir ieškovas pagrindinėje byloje, Nyderlanduose gauna pajamų tik iš santaupų ir investicijų, padėtis objektyviai skiriasi.

44 Pirmiausia konstatuotina, kad mokesčių lengvatos, kurių Nyderlanduose apmokestinamųjų pajamų gaunantis mokesčių mokėtojas gali reikalauti, gali būti taikomos, tik jei socialinio draudimo mokėtojų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtiną socialinio draudimo mokėtojų.

45 Nors pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata pablogina daugiausia užsienyje gyvenančių asmenų padėtį mokesčių atžvilgiu, socialinio draudimo mokėtojų sumažinimas taikomas tiesiogiai ir tik atsižvelgiant tai, ar atitinkamas mokesčių mokėtojas apdraustas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą. Iš tiesų ir Nyderlandų gyventojai, ir užsienyje gyvenantys asmenys, apdrausti pagal šią sistemą, naudojami šiuo sumažinimu, o pagal ją neapdraustiems Nyderlandų gyventojams ir užsienyje gyvenantiems asmenims šis sumažinimas netaikomas.

46 Šiuo aspektu ieškovas pagrindinėje byloje tvirtina, kad Nyderlanduose gyvenantis mokesčių mokėtojas, gaunantis pajamų tik iš santaupų ir investicijų, turi teisę gero mokesčio sumažinimo dėl socialinio draudimo kaip apdraustasis pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą. Iš tiesų jis nemoka socialinio draudimo mokėtojų, nes negauna su darbo santykiais susijusių pajamų arba pajamų iš bėsto nuosavybės, todėl ši mokėtojų sumažinimas negali padengti socialinio draudimo mokėtojų. Kita vertus, užsienio mokesčių mokėtojas, Nyderlanduose gaunantis pajamų tik iš santaupų ir investicijų, nėra apdraustas pagal minėtą sistemą ir taip pat nemoka socialinio draudimo mokėtojų šioje valstybėje narėje, tačiau negali reikalauti mokesčio sumažinimo dėl socialinio draudimo.

47 Bet kuriuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjamos lengvatos taikymas pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą neapdraustiems asmenims būtų vienodas nuostatų taikymas skirtingomis aplinkybėmis, nes pagal šią sistemą apdraustiems asmenims mokesčio sumažinimas dėl socialinio draudimo taikomas tik išimtiniais atvejais. Iš tiesų apdraustas asmuo gali reikalauti šio mokesčio sumažinimo, tik jei socialinio draudimo mokėtojų sumažinimas negali visiškai padengti mokėtiną socialinio draudimo mokėtojų. Tačiau neapdraustam asmeniui, pavyzdžiui, ieškovui pagrindinėje byloje, mokesčio sumažinimas būtų visuomet savaime taikomas, remiantis socialinio draudimo mokėtojų sumažinimu. Toks asmuo neturi pareigos mokėti šias mokesčius, todėl mokėtojų sumažinimas niekada negalėtų padengti mokėtiną socialinio draudimo mokėtojų.

48 Be to, svarbu pažymėti, kad nacionalinės teisės nuostatos, susijusios su draudimu pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą, atitinka Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a ir b punktus. Užsienyje dirbantiems Nyderlandų gyventojams ši sistema netaikoma, o Nyderlanduose dirbantys užsieniečiai patenka į minėtos sistemos taikymo sritį.

49 Kadangi valstybių narių socialinės apsaugos sistemos priskiriamos ne Bendrijos teisei, o jų

paži kompetencijai (2003 m. gegužės 13 d. sprendimo *Müller-Fauré ir Van Riet*, C-385/99, Rink. p. I-4509, 100 punktas), nesant Bendrijos lygmeniu suderintų teisės normų, atitinkama valstybė narė pati savo teisės normomis apibrėžia apdraustą asmenų grupę ir apdraustą pagal nacionalinį socialinio draudimo sistemą mokėtiną mokėdyd bei atitinkamą sumažinimą. Be to, pagal šio vidaus sistemą teisės mokė sumažinimą suteikiamos tik jas mokantiems asmenims, t. y. apdraustiesiems pagal šią sistemą.

50 Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinės teisės nuostata, atsižvelgiant į EB 58 straipsnio 1 dalies a punktą, gali būti pateisinama objektyviai skirtinga apdraustojo pagal Nyderlandų socialinio draudimo sistemą ir neapdraustojo pagal šią sistemą padėtimi.

51 Todėl pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip: jie nedraudžia valstybės narės teisės normos, pagal kurią užsienio mokesčių mokėtojas, neapdraustas pagal tos valstybės narės socialinio draudimo sistemą ir joje gaunantis apmokestinamąjį pajamą tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės mokėio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors nacionalinis mokesčių mokėtojas, apdraustas pagal jos socialinio draudimo sistemą, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, turi teisę mokė sumažinimą, net jei gauna tik tokio paties pobūdžio apmokestinamąjį pajamą ir nemoka socialinio draudimo mokė.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

52 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nėra reikalo atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

EB 56 ir 58 straipsniai aiškintini taip: jie nedraudžia valstybės narės teisės normos, pagal kurią užsienio mokesčių mokėtojas, neapdraustas pagal tos valstybės narės socialinio draudimo sistemą ir joje gaunantis apmokestinamąjį pajamą tik iš santaupų ir investicijų, neturi teisės mokėio sumažinimą dėl socialinio draudimo, nors nacionalinis mokesčių mokėtojas, apdraustas pagal jos socialinio draudimo sistemą, apskaičiuojant apmokestinamąsias pajamas, turi teisę mokė sumažinimą, net jei gauna tik tokio paties pobūdžio apmokestinamąjį pajamą ir nemoka socialinio draudimo mokė.

Parašai.

* Proceso kalba: olandų.